

Kirándulás Lubaczówba és Lembergbe 2010. május 20 -24.

Az Érdi Lengyel - Magyar Kulturális Egyesület 2010. május 20 - 24. között autóbuszos kirándulást tett Lubaczówba és Lembergbe. A kirándulást "A lengyel menekültek Magyarországra való érkezésének 70. évfordulója" c. program második fejezeteként szerveztük, hiszen a Magyarországra menekült lengyel katonák egy része ezekről a galíciai területekről származott. Célunk volt a megemlékezés a világháború áldozatairól, hőseiről, valamint testvérvárosunk megismerése.

Utunk során érintettük Kelet-Szlovákiát, átmentünk Sáros megyén, távolról gyönyörködtünk Kapi várában, beszéltünk a soknemzetiségű Felvidék történetéről. Mielőtt átkeltünk a Duklai hágón, beszéltünk a ruszinok lakta vidékről, az itteni fatemplomokról.

Lengyelországba érve a velünk utazó lengyelek megállapították, hogy a „levegő is más”.

Lubaczówig átkeltünk sok-sok útépítésen. Láttuk a víz erejét, hiszen az utakat is alámosta sok helyen, és mindenütt magas belvív, áradó folyók voltak.

Útközben nem álltunk meg sehol, pedig sok látnivaló lett volna (Krosno, Przeworsk, Lancut).

Lubaczówban, Érd testvérvárosában nagy szeretettel fogadtak bennünket a testvéregyesület tagjai, de a polgármester úr is fogadást adott a tiszteletünkre.

A szállásunk Horyniec-Zdrojban, a Dukat panzióban volt, kellemes környezetben. Pénteken hajnalban indultunk Lwow/Lembergbe Barbara nevű idegenvezetőnk vezetésével. Fölkészítettek arra, hogy az ukrán határ átlépése nem kis „erőfeszítésünkbe” kerül, de azért arra mégsem számítottunk, hogy 2,5 órát állunk a határon úgy, hogy nem is értjük az okát! Lembergben egy kicsit a múltba csöppentünk. Nemcsak azért, mert a Monarchia hangulatát idézte a 800 ezres nagyváros, hanem azért is, mert a belvárosban ugyanazokon a macskaköveken zötykölődött az autóbusz, amit még Ferenc József idején raktak le! El lehet képzelni az állapotát, hiszen azóta villamossínekkel felszabdalták, rengeteg – rosszabbnál rosszabb és jobbnál jobb - gépkocsi próbálkozik a közlekedéssel. Ki-ki a maga módján, a KRESZ szabályait egyáltalán nem betartva!

A város templomai, épületei valóban gyönyörűek, de erősen felújításra szorulnak. Megemlékeztünk a magyar vonatkozásokról (Boim család kápolnája, Bolyai János, Martinovich Ignác), de elsősorban a lengyel történelmi múlt az, ami itt kiemelendő. Ma már csak néhány százalékban laknak lengyelek – nekik kicsit olyan ez a város, mint a magyaroknak Kolozsvár. Itt emlékeztünk a legnagyobb lengyel költőre, Mitczkiewiczre is.

A határon hazafelé ugyanez a tortúra várt bennünket, úgyhogy éjjel 1 órára a szállásunkra is értünk. Éppen ezért reggel az autóbuszvezetőre vonatkozó szabályok miatt nem is indulhattunk el, ezért a délelőttöt sétával, városnézéssel töltöttük – Horyniec kellemes üdülőtelep, de nagyon sok látnivalója nincs. Mindenesetre ezeket most megnéztük alaposan: a templomot, a tavat, a parkot.

Délután a környező településeken megtekintettük azokat a helyeket, melyek a világháborúhoz köthetők, de sor került néhány fatemplom megtekintésére is. (Gorajec, Radruz). Este pedig találkoztunk a tábortűznél a lubaczówi egyesülettel, a

város vezetőivel! Átadtuk az ajándékainkat, ők pedig gazdag választékban tettek elénk étel-italt. (Mi sem mentünk persze üres kézzel...) Elmondhatjuk, hogy végeredményben mindkét egyesület megtett mindent a lengyel-magyar barátság érdekében!

A vasárnapot Lubaczówban töltöttük. Kezdtük a gyönyörű területi múzeummal, itt képet kaptuk a 15 ezres városka történetéről, népéről, néprajzáról, vallásairól. Volt szerencsénk egy időszaki kiállítást is megnézni: az egyik jellegzetes kárpáti népcsoport, a huculok életéről. A szebbnél szebb használati eszközök, ruhák, ékszerek bizonyítják, hogy a szegénység nem feltétlenül jár ízléstelenséggel! A fotókon, filmekben pedig a mindennapi, roppant nehéz életet mutatták meg. Megtekintettük a város központját, a zsidó temetőt, koszorút helyeztünk el a hősök emlékére. A legnagyobb élmény volt a hatalmas katedrális, amely zsúfolásig megtelt emberekkel.

Egy közeli faluban ebédeltünk, mégpedig a helyi gazdaasszonyok köre főzött nekünk finom lengyel ételt, és tálalt föl süteményeket.

Délután ünnepi eseményre kerül sor, Siekierski Zenóbia képei kiállításának megnyitójára. Zenóbia régi barátunk, eddig kétszer szerveztünk kiállítást neki Érden. Megtisztelte a kiállítót a polgármester, a helyi képzőművészek, a kiállítás megnyitója is az egyik legnevesebb lengyel festőművész volt. Mi magunk is közreműködtünk a megnyitón, nemcsak részvételünkkel, hanem elnökünk, Rege Béláné a festőművészt ismertető szavaival, illetve Szigeti Eszter tagtársunk, érdi előadóművész közreműködésével.

Másnap reggel indultunk haza, elbúcsúzva lengyel barátainktól. Útközben megálltunk Kassán, valóban csak egy pillanatra: a főtér szépen rendben van, a dóm pedig változatlanul gyönyörű. Szerencsénkre kaptunk egy magyar idegenvezetőt, aki lelkesen elmesélte nemcsak a dóm, de a Rákócziak történetét is. Virágot helyeztünk el II. Rákóczi Ferenc és Zrínyi Ilona szarkofágjánál, de a Himnusz eléneklésére nem volt időnk... Kifele jövet egy Fico elleni tüntetésbe botlottunk...

Úton hazafelé fölidéztük a legemlékezetesebb pillanatok: magát az útvonalat, az 5 nap eseményeit, a Felvidék, Galícia történetét. És természetesen énekeltünk is – Eszter vezetésével - nemcsak népdalokat, de a világháborút fölidéző katonadalokat is.

Büszkék lehetünk a kapcsolatainkra, arra, hogy a két nép szinte mindig egy oldalon állt. A 20. században kiemelkedő esemény a második világháború – amikor befogadtuk a menekülteket -, valamint 1956.

Azt gondolom, ez a túra is sokat tett - az 1980-as években egy kicsit megtépázott – lengyel-magyar barátság – érdekében.

És még néhány dolog, amiről nem esett szó: nagyon jókat ettünk – pedig a lengyel gasztronómia nem világhírű! És nagyon jól mulattunk a baráti találkozón – pedig mindig azt hittük, csak mi, magyarok tudunk mulatni – tévedtünk!

Fantasztikus, baráti fogadtatásban volt részünk – viszonzni fogjuk!

Diósd, 2010. május 27.

Bazsóné Megyes Klára
alelnök